

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/8

รายงานผลการฝึกอบรมหลักสูตรอบรมและฝึกปฏิบัติ

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/8 วันที่ 7 – 8 ธันวาคม พ.ศ.2561

ผู้เข้าร่วมอบรมจาก เทศบาลตำบลแม่ข่า และ เทศบาลตำบลบ้านแม่ข่า อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 117 คน

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาศาสน์สงเสริมและ
พัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

บรรยายหลักสูตรอบรม

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาศาสน์สงเสริมและ
พัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วม
ฝึกอบรม หลักสูตรอบรม และฝึกปฏิบัติการเรียนรู้
ประสบการณ์ การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการ
ร้อยใจรักษ์ หลังจากนั้นได้กล่าวถึงความเป็นมาของ
โครงการฯ ก่อนเริ่มดำเนินโครงการร้อยใจรักษ์ พื้นที่บ้าน
ห้วยส้าน เป็นแหล่งค้า และลำเลียงยาเสพติดอันดับต้นของ
ประเทศ ส่งผลให้พื้นที่บริเวณนี้มีปัญหาการค้ายาเสพติด
และปัญหาอิทธิพลจากกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด หลังจากกลุ่มผู้มี
อิทธิพลถูกจับกุมโครงการฯ ได้เข้ามาดำเนินโครงการแก้ไข
ปัญหาความเป็นอยู่ของคนพื้นที่บ้าน

ผู้เข้าร่วมอบรมการเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้
แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์สำหรับองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่ปรึกษาศาสน์สงเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรอบรม
และฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ

ห้วยส้าน โดยมีการดำเนินการเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำ
เป็นอันดับแรก โครงการมีการดำเนินการด้านยาเสพติด
ในเรื่องของการสร้างอาสาทำความดี เพื่อบำบัด
กลุ่มผู้เสพยาเสพติด ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ต้อง
มีหน่วยงานราชการ และหน่วยงานท้องถิ่นเข้าร่วม
ดำเนินการทุกขั้นตอน

หลังจากการดำเนินโครงการมาแล้ว ผลที่เกิดขึ้น
ทำให้ชาวบ้านห้วยส้านมีน้ำใช้ จากการร่วมมือร่วมใจ
ของคนในชุมชนในเรื่องของการสร้างระบบน้ำเพื่อใช้ในการ
อุปโภค และบริโภค มีการสร้างระบบบริหารจัดการ
น้ำในชุมชนเพื่อให้เกิดระบบการจัดการดูแล
เกิดการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน และเกิดกลุ่ม
อาสาทำความดีจากกลุ่มผู้ที่เคยเสพยาเสพติด

ท้ายที่สุดนายนิคม ศิริสิงห์สังชัย กล่าวถึงปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง มีใจความสำคัญดังนี้ การเรียนรู้
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 นั้น
มีการดำเนินมาแล้วกว่า 30 ปี เหมือนกับการเรียนรู้
ของพระองค์ท่าน ที่มีการเรียนรู้ไปพร้อมกับการปฏิบัติ
มาโดยตลอด แต่เพิ่งมาจัดทำเป็นรูปแบบและหลักสูตร
ให้ได้เรียนรู้เมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง แสดงให้เห็นว่า การ
พัฒนาเกิดจากการเรียนรู้ การลองผิดลองถูก จนกระทั่ง
ตกผลึกเป็นรูปแบบ และแนวทางในการพัฒนาโครงการ
อื่น ๆ โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของพระองค์ท่านไป
ปรับใช้นั้น จะต้องมีการปรับเปลี่ยนตามภูมิสังคมของ
แต่ละพื้นที่ เช่นเดียวกับผู้อบรมที่ได้มาเรียนรู้ที่
โครงการฯ หลังจากอบรมแล้วเกิดการเรียนรู้แล้วก็
กลับไปพัฒนาในพื้นที่ของท่านร่วมกัน ต่อไป

รับฟังบรรยาย

หลักการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

โดย นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แนะนำสถานที่โครงการร้อยใจรักฯและบรรยายถึงหลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง ตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ คือการช่วยเหลือเขา ให้เขาช่วยตัวเองที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการดอยตุงที่มีปัญหาค้าฝิ่นและป่าเสื่อมโทรม ซึ่งคนในพื้นที่ขาดโอกาสทำให้เกิดความยากจนเกิดจากปัญหาที่ตัวคนคือ เจ็บ จน และไม่รู้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงมีการพัฒนาคนด้วยการปลูกคนเพื่อให้คนไปปลูกป่า และ มีการดำเนินการพัฒนาให้ครบทุกมิติคือ มิติคน มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติของสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายช่วยเค้าให้เขาช่วยตัวเองสร้างความมั่นคงในชุมชนควบคู่กับการพัฒนาสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นอยู่รอด วัดที่คนในพื้นที่มีข้าวกินตลอดปี มียารักษาโรคเข้าถึงสาธารณสุขโรค สร้างความมั่นคงทางอาหารให้ชุมชน 2) ขั้นพอเพียง วัดจากรายได้ที่มีความมั่นคง ชุมชนมีมูลค่าเพิ่ม สามารถปลดหนี้สินได้ และ 3) ขั้นสุดท้าย คือขั้นยั่งยืนวัดจากคนในชุมชนมีเงินออม มีการตั้งวิสาหกิจ มีการลงทุนขนาดเล็กในชุมชนมีภูมิคุ้มกันมีจิตสำนึกรักชุมชน

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้เข้าร่วมรับฟังการบรรยายเรื่องเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักฯ

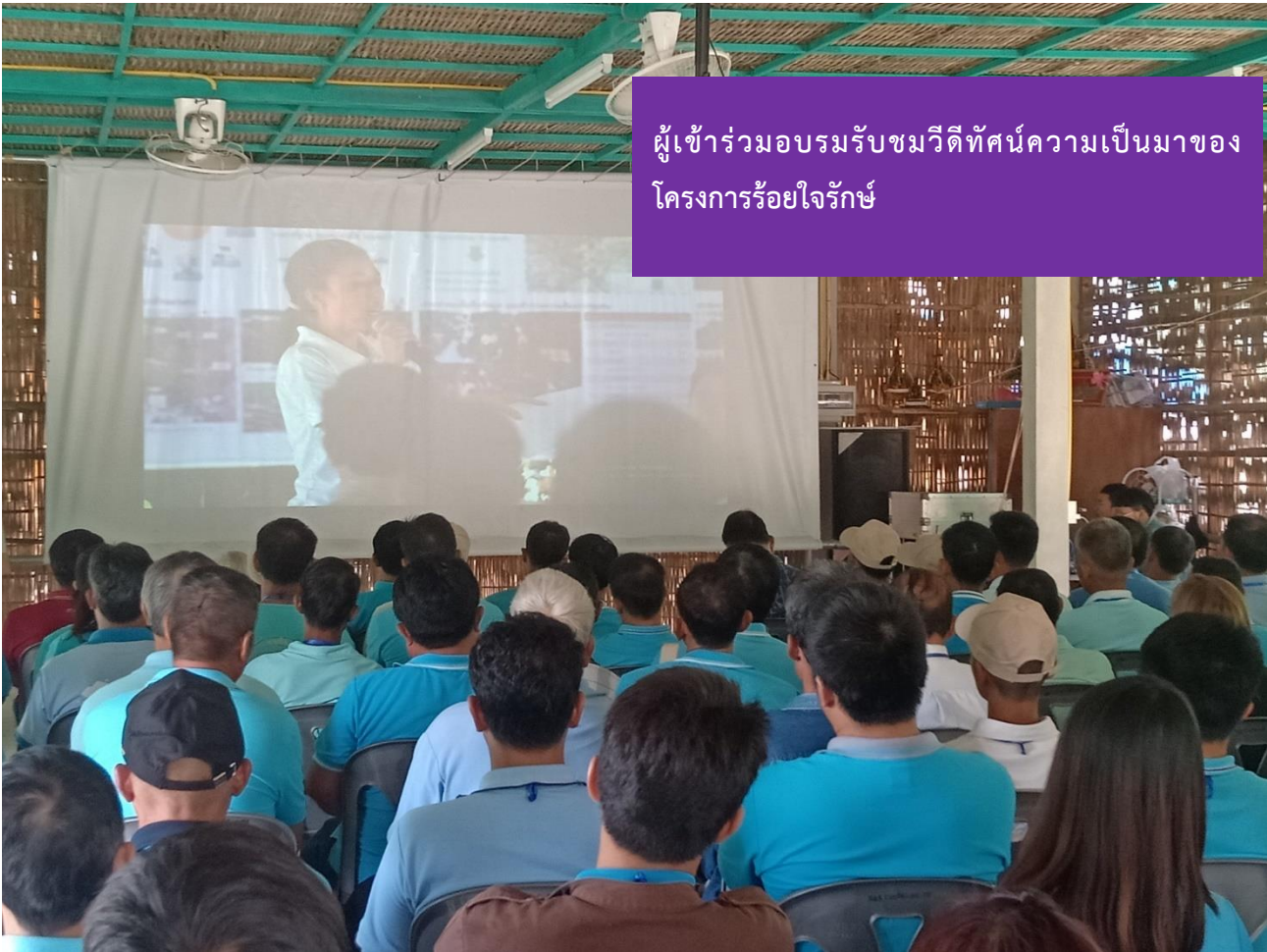
หลักการพัฒนา

ตามตำราแม่ฟ้าหลวง

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การแก้ไขปัญหา แก้ไขได้เพราะมีข้อมูลจริง รู้จริง ลงมือทำ และสามารถวัดผลได้ ข้อมูลได้จากการเก็บข้อมูลเศรษฐกิจสังคม ที่ได้จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลจริงของชุมชน หลังจากได้ข้อมูลแล้วดำเนินการประชุมคืบข้อมูลแล้วจะสอบถามปัญหา เพื่อค้นหาปัญหาของชุมชนที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน และดำเนินการทำแผน จากนั้นดำเนินการพัฒนาเป็นลำดับต่อไป การพัฒนามุ่งเน้นการพัฒนาเรื่องน้ำเป็นอันดับแรก เนื่องจากน้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการใช้ชีวิตของคนจึงต้องได้รับการแก้ไขโดยทันที โครงการฯ จะดำเนินภายใต้การมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการออกงบประมาณส่วนชุมชนออกแรงก่อสร้าง ตามรูปแบบเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

ผู้เข้าร่วมอบรมรับฟังการบรรยายเรื่องเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักฯ

ผู้เข้าร่วมอบรมรับชมวีดิทัศน์ความเป็นมาของโครงการร้อยใจรักฯ

ฐานการเรียนรู้ที่ 1

การพัฒนาระบบน้ำและการบริหารจัดการน้ำระบบบ่อพวงโครงการร้อยใจรักฯ

นายสงกรานต์ แสนจันทร์ และ นายธนวัฒน์ ปันอิน เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ที่ 1 กล่าวถึงที่มาของโครงการฯ ได้ร่วมกับชาวบ้านและหน่วยงานราชการในพื้นที่สำรวจแหล่งน้ำ ทั้งแหล่งน้ำเดิมภายในหมู่บ้าน ลำห้วย เพื่อหาจุดที่เหมาะสมในการสร้างฝาย นายยุทธชัย สาห่อ อสพ. มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างบ่อพวงสันเขา โดยเริ่มจากการวัดปริมาณน้ำและอัตราการไหลของน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวงชอยซีเมนต์ (Soil Cement) เพราะสภาพดินไม่สามารถเก็บน้ำไว้ได้ วิธีการทำคือ

การขุดบ่อขนาดกว้าง 13 เมตร ยาว 28 เมตร ลึก 2.50 เมตร แล้วผสมดินกับปูนซีเมนต์ ในอัตราส่วน 1 : 6 นำไปเทและบดอัดให้แน่นเพื่อไม่ให้มีช่องว่าง เมื่อใส่น้ำลงไปจะได้น้ำอยู่ ข้อดีคือ ทนทาน อายุการใช้งานยาวนานและวัสดุหาง่ายในพื้นที่ อ่างพวงชอยซีเมนต์รับน้ำมาจากต้นน้ำลำห้วยที่ชาวบ้านช่วยกันต่อท่อมาระยะทาง 14 กิโลเมตร นำน้ำมาพักไว้ที่บ่อก่อนปล่อยลงไปแปลงเกษตรด้วยระบบกัลกน้ำ นอกจากนั้นในเรื่องของการใช้น้ำทางโครงการฯ ได้มีการให้ความรู้แก่ชาวบ้านให้รู้จักการ

วางแผนบนกระดาษ ในการใช้น้ำและความต้องการน้ำของพืชแต่ละชนิดที่ไม่เหมือนกัน การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุมและชาวบ้านต้องสละแรงงาน โดยโครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

นายธนวัฒน์ ปันอิน วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ได้บรรยายถึงขั้นตอนการสร้างอ่างพวงสันเขาและการใช้ประโยชน์

หลังจากเสร็จสิ้นการบรรยายวิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ถามคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน ผู้เข้าร่วมโครงการได้มีการแลกเปลี่ยน ดังนี้

ถาม : น้ำจากอ่างพวงสันเขาเข้าไปใช้ได้

ตอบ : น้ำที่ได้จากอ่างพวงสันเขานำไปใช้ในพื้นที่โครงการร้อยใจรัก

ถาม : การนำน้ำไปใช้จากบ่อในกรณีที่บ่ออยู่ไม่สูงมากสามารถใช้กัลกน้ำได้หรือไม่

ตอบ : ใช้วิธีดึงน้ำด้วยระบบกัลกน้ำแบบพยางจะใช้มากแถวอีสานเนื่องจากไม่มีภูเขา

ถาม : การดูตุน้ำแบบระบบกัลกน้ำส่งน้ำได้ไกลเท่าไร

ตอบ : ส่งได้ไกล 15-20 เมตร

ถาม : การสร้างบ่อพวงแบบไหนคุ้มกว่ากัน

ตอบ : แบบชอยซีเมนต์ ถึงใช้ต้นทุนสูงแต่ก่อสร้างง่ายและอายุการใช้งานนาน

ผู้เข้าร่วมอบรมร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ในฐานการเรียนรู้เรื่องน้ำ

ผู้เข้าร่วมอบรมและวิทยากรแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องการใช้ประโยชน์จากอ่างพวงสันเขาและระบบ กัลกน้ำ

ฐานการเรียนรู้ที่ 2

เกษตรพอเพียง พืชระยะยาวไม้ผล

นายวัชรพงษ์ กันธะมาลา เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ฯ นายสมพร กุณา อสพ. นายสมบุญ แสนจันทร์ ชาวบ้าน และนายธนาธิก ตามิ ชาวบ้าน ได้ร่วมบรรยายให้ความรู้ในเรื่องการปลูกไม้ผลระยะยาว ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 17 ไร่ ปลูกไม้ผลหลายชนิด เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ ฯลฯ แต่ละชนิดปลูกเพื่อไว้กินก่อนเหลือจึงค่อยขาย โดยปลูกพืชตามระดับความสูงของพื้นที่ วัตถุประสงค์ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้าน และเป็น

และเป็นการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน การจัดการพื้นที่แบบองค์รวม แบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ ป่าใช้สอย ป่าอนุรักษ์ เนินเขา ที่ดอน และที่นา ได้แก่

- 1. ป่าอนุรักษ์ เน้นป้องกันไฟป่า ให้ชาวบ้านเป็นผู้ดูแลป่า มีการจัดตั้งกองทุนป่า มีเงินในการสนับสนุนดูแล หากไม่เกิดไฟไหม้โครงการฯ ให้ไร่ละ 10 บาท หากเกิดไฟไหม้ จะหักเงินไร่ละ 500 บาท

นายสมพร กุณา อาสาพัฒนาโครงการร้อยใจรักษ์ ได้แลกเปลี่ยนความรู้เรื่องการเกษตรพอเพียงและพืชระยะยาว

- 2. ป่าใช้สอย เน้นการดูแลไม้ที่มีอยู่เดิม สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในครัวเรือน เช่น ไม้ สามารถตัดมาใช้ได้แต่ต้องปลูกเสริมเพิ่มเติม
- 3. เนินเขา ต้องทำระบบน้ำให้ครอบคลุม สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจ ไม้ผลกินได้ เช่น เงาะ ลองกอง ทุเรียน ไข่ มะม่วง กล้วย กาแฟ ฯลฯ
- 4. ที่นา ต้องเพิ่มผลผลิตข้าว เพิ่มรายได้ โดยการปลูกพืชหลังนา ปลูกหญ้าเนเปียร์ปากช่อง และหญ้าเนเปียร์หวาน เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ช่วยในการลดต้นทุนการทำอาหารสัตว์ได้อีกทาง
- 5. นอกจากนี้ ยังร่วมกับชุมชนในการพัฒนาต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพมะม่วง น้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก จากเดิมที่ชุมชนปลูกเพื่อจำหน่ายไม่ได้ราคาและขาดทุน เพราะต้นทุนการผลิตสูง และถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา โครงการฯ จึงได้เข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาให้ชาวบ้าน โดยการเชื่อมโยงพ่อค้าภาคเอกชน CP เข้ามารับซื้อผลผลิตจากชาวบ้านในราคาที่เป็นธรรม ชาวบ้านสามารถอยู่ได้และมีกำไร

คำถาม

แลกเปลี่ยนแนวคิดจากผู้เข้าร่วมโครงการฯ

หลังจากเสร็จสิ้นการบรรยายวิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้สอบถามแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน โดยผู้เข้าร่วมอบรมได้มีประเด็นการแลกเปลี่ยน ดังนี้

ถาม : มะม่วงน้ำดอกไม้ห่อผลไหม

ตอบ : ห่อด้วยกระดาษคาร์บอน เพื่อให้ผิวมะม่วงสวย เรียบเนียน ซึ่งบางกลุ่มมีการรวมกันซื้อถุงห่อจะได้ช่วยลดต้นทุน

ถาม : ตลาดที่รับซื้อเพื่อส่งออกเขาเน้นเรื่อง GAP ไหม

ตอบ : เมื่อก่อนกลุ่มทำไม่ผ่านมาตรฐาน แต่ปัจจุบันทาง CP โลตัส ได้เข้ามาควบคุมคุณภาพ ให้องค์ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการดูแลรักษา เพื่อให้ผลผลิตที่ออกมาได้คุณภาพ และผ่านเกณฑ์มาตรฐานในการส่งออก

ถาม : ที่ผ่านมามีแมลงวันทองมารบกวนไหม

ตอบ : มีน้อย เนื่องจากทางกลุ่มมีการห่อผลผลิตตั้งแต่ลูกยังเล็กอยู่

ถาม : ทำไมชาวบ้านถึงขาดทุนในการปลูกมะม่วงพันธุ์เดิม

ตอบ : เพราะมีผู้ปลูกมะม่วงพันธุ์วลค่า เป็นจำนวนมาก ทางโครงการหลวงฯ มีการรับจำนวนที่จำกัด รวมถึงราคาผลผลิตตกต่ำทำให้ชาวบ้านขาดทุน

นายสมบุญ แสนจันทร์ ชาวบ้าน และนายธนาธิก ตามิ ชาวบ้าน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินโครงการร้อยใจรักษ์ร่วมกับผู้เข้าร่วมอบรม

ถาม : ทำไมพืชในแปลงถึงไม่ทำที่บังแดดให้ต้นไม้

ตอบ : นักวิชาการเกษตรของโครงการฯ บอกว่าต้นไม้อยู่ตัวแล้วไม่จำเป็นต้องใช้ที่บังแดด พืชสามารถเจริญเติบโตได้ด้วยตัวเองแล้ว

ฐานการเรียนรู้ที่ 3

ฐานการเรียนรู้ การปลูกพืชระยะสั้น 1 ไร่ 1 แสน (ความมั่นคงทางอาหารในชุมชน)

นางพยอม ปโลแฮ และนางสาวเมทนี แยส่อ คณงานในแปลงเพาะ เป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับเรื่องความมั่นคงทางอาหารในชุมชน ในการเพิ่มผลผลิตข้าว การปลูกข้าวพันธุ์อีโต เป็นการนำเอาข้าวพันธุ์ท้องถิ่นในพื้นที่มาปลูก โดยการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว จาก 600 กก./ไร่ เป็น 800 -1,000 กก./ไร่ ส่วนใหญ่ชาวบ้านจะซื้อข้าวกิน เพราะพื้นที่ปลูกข้าวมีปริมาณน้อย รวมถึงผลผลิตที่ตกต่ำจึงหันไปปลูกพืชชนิดอื่น เพื่อนำเงินมาซื้อข้าวกินแทน

ทางโครงการฯ มีแนวคิดว่าจะเพิ่มผลผลิตข้าวได้ก็สามารถมีข้าวเพียงพอต่อการบริโภค เหลือกินสามารถขายในชุมชน รวมถึงช่วยลดปัญหาการใช้สารเคมี การทำการเกษตรผสมผสานแบบครบวงจร (1 ไร่ 1 แสน) เป้าหมายคือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน มาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสาน เพื่อบรรลุเป้าหมาย คือ มีความรู้และสามารถถ่ายทอดให้กับผู้อื่นได้ในพื้นที่ 1 ไร่ วิทยากรได้พูดถึงสภาพที่ดินเป็นแปลงที่ไม่สามารถเพาะปลูกได้ เนื่องจาก

เป็นหินและไม่มีแร่ธาตุในดินช่วงแรก คือการปรับปรุงดินด้วยการห่มดิน เพื่อปรับโครงสร้างดิน และ ปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน มีทั้งพืชระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว สระน้ำ และปศุสัตว์ ดำเนินการมาแล้ว 6 เดือน ขายผลผลิตได้ 7,000 บาท ขายให้กับโครงการเพื่อประกอบอาหาร เป็นการกระจายรายได้ให้กับชุมชน รวมถึงฝึกทักษะให้กับเกษตรกรที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน รวมถึงการกระจายความรู้สู่ชุมชน

นางพยอม ปโลแฮ วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้ การปลูกพืชระยะสั้น 1 ไร่ 1 แสน บรรยายถึงความเป็นมาของการดำเนินโครงการ

คำถาม

แลกเปลี่ยนแนวคิดจากผู้เข้าร่วมโครงการ

หลังจากเสร็จสิ้นการบรรยาย วิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้สอบถามแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน โดยผู้เข้าร่วมอบรมได้มีประเด็นการแลกเปลี่ยน ดังนี้

- ถาม : ข้าวพันธุ์ที่นำเสนอเป็นข้าวพันธุ์อะไร
- ตอบ : ข้าวเจ้าพันธุ์อีโต สามารถหุงและนึ่งได้
- ถาม : ราคาแพงไหม
- ตอบ : ข้าวเปลือก กก.ละ 10 บาท และขายให้คนในหมู่บ้านไว้บริโภคในครัวเรือน
- ถาม : โรงสีข้าวเป็นของใคร
- ตอบ : เป็นของคนในหมู่บ้าน สีในหมู่บ้านและขายในชุมชน เพื่อลดการซื้อข้าวแพงจากพ่อค้าคนกลาง

- ถาม : พืชระยะยาวในแปลง 1 ไร่ 1 แสน มีกี่ชนิด
- ตอบ : 20 ชนิด ส่วนระยะสั้น 48 ชนิด จะปลูกสลับหมุนเวียนกันไป เพราะพืชผักบางชนิดมีอายุที่จำกัด
- ถาม : บ่อน้ำในพื้นที่เป็นบ่อแบบไหน
- ตอบ : เป็นบ่อธรรมชาติ
- ถาม : น้ำที่นำมารดในแปลงกลัวยมาจากไหน
- ตอบ : จากพลังงานแสงอาทิตย์ ปั้มน้ำขึ้นมาเก็บในถังพัก แล้วจึงปล่อยมายังแปลงกลัวย
- ถาม : วิธีการทำให้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นได้อย่างไร
- ตอบ : การตัดเมล็ดพันธุ์ ลดการใช้สารเคมี แต่จะใช้สารชีวภาพแทน

ผู้เข้าอบรม เดินชมแปลงการเกษตรการปลูกพืชระยะสั้น และได้แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันกับวิทยากร

ฐานการเรียนรู้ที่ 4

เรียนรู้การทำปศุสัตว์ในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์

นายจิระศักดิ์ เมืองมูล อสพ. วิทยาการประจำ ฐาน ได้บรรยายเรื่องปศุสัตว์ในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการทำ ปศุสัตว์หรือเลี้ยงสัตว์ประเภทใด ซึ่งหลังจากนั้นได้ ส่งเสริมพันธุ์สัตว์ให้กับชุมชน และให้องค์ความรู้ในการ เลี้ยงดูแล โดยแบ่งการดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งเสริมพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำ ภูพาน เป็ดกากีแคมป์เบลล์ ทั้งนี้ โครงการร้อยใจรักษ์มี การสร้างคอกเลี้ยงจำนวน 2 คอก คือ คอกเป็ดไข่ 120 ตัว คอกไก่ดำภูพาน 3 สายพันธุ์ (ภูพาน 1 ขนสีดำทั้งตัว

ภูพาน 2 ขนสีขาวที่เหลืองขนสีดำ และภูพาน 3 ขนสี ทองที่เหลืองขนสีดำ) เป็ดไข่ 1 ตัวให้ผลผลิต 280 ฟองต่อปี โดยชาวบ้านส่วนใหญ่ที่เป็นสมาชิกปศุสัตว์ 731ครัวเรือน จะเลี้ยงไก่ หมู วัว และกระบือ ซึ่ง ปัญหาหลักคือเรื่องโรคระบาด ทำให้มีอัตราการตาย สูง เดิมก่อนโครงการร้อยใจรักษ์เข้ามาชาวบ้านขาด องค์ความรู้ ขาดบุคลากรที่ให้คำแนะนำในการแก้ไข ปัญหา และขาดเวชภัณฑ์ ปัจจุบันได้มีอาสาปศุสัตว์ ได้เข้าไปดูแลช่วยชาวบ้านในการแก้ไขปัญหา

2. การสร้างกองทุนอาหาร โดยโครงการร้อยใจ รักษ์ได้ส่งเสริมการทำอาหารสัตว์เพื่อใช้ในการทำ ปศุสัตว์เอง เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร และเพิ่มผลผลิต ต่อไป

3. การตั้งกองทุนวัคซีน โครงการฯ มีการสร้าง กองทุนวัคซีนเพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านทำวัคซีนเองเป็น การลดปริมาณการตายของสัตว์ในพื้นที่

วิทยาการประจำฐานการเรียนรู้ บรรยายถึงความเป็นมาของโครงการปศุสัตว์ใน พื้นที่โครงการ

คำถาม

แลกเปลี่ยนแนวคิดจากผู้เข้าร่วมโครงการ

หลังจากเสร็จสิ้นการบรรยายวิทยาการได้เปิดโอกาสให้ ผู้เข้าร่วมอบรมได้สอบถามแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน โดย ผู้เข้าร่วมอบรมได้มีประเด็นการแลกเปลี่ยน ดังนี้

- ถาม : ถ้าจะขอพันธุ์ไปเลี้ยงสามารถขอจากที่โครงการฯ ได้ไหม
- ตอบ : ตอนนี้โครงการฯ กำลังดำเนินการเป็นตัวอย่าง เพื่อขยายองค์ความรู้ให้กับคนในพื้นที่ก่อน
- ถาม : สนใจสูตรการทำน้ำหมักอาหารสัตว์ ต้องผสม อย่างไรถึงจะเอาให้ไก่กินได้
- ตอบ : นำน้ำหมักผสมกับอาหาร แล้วเอาให้กินได้เลย อัตราส่วนครึ่งต่อครึ่ง
- ถาม : น้ำหมักทำเพื่ออะไร
- ตอบ : ลดต้นทุนการผลิต หมักอาหารให้สัตว์กิน

ผู้เข้าอบรมเดินชมบริเวณพื้นที่เลี้ยงไก่ดำภูพานและ เป็ดกากีแคมป์เบล

ผู้เข้าร่วมอบรมรับฟังแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกับ วิทยาการบรรยายฐานการเรียนรู้ปศุสัตว์

กิจกรรมแลกเปลี่ยนแนวคิด

การดำเนินงานโครงการร้อยใจรักซ์ ของหน่วยงานราชการในพื้นที่

โดย นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่เมาะ และนายสุรัตน์ สุจิวิงศ์ ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้

หน่วยงานราชการได้กำหนดพื้นที่แม่อาวเป็นพื้นที่สีแดงที่มีอิทธิพล และอาวุธสงคราม โดยหน่วยงานที่ดูแลคือ ป.ป.ส. เผื่อระวังเรื่องยาเสพติด และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงเริ่มเข้ามาพัฒนา เริ่มจาก 4 หมู่บ้านหลักที่เข้าร่วมโครงการ และมีหน่วยงานราชการเข้ามาร่วมดู ซึ่งมีโจทย์ว่าจะทำอะไรให้ชาวบ้านอยู่ดีกินดี และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เข้ามาร่วมในกระบวนการเข้าถึง คือ การสำรวจข้อมูลชาวบ้าน มีการทำประชาคมร่วมกันทั้งหมด 4 หมู่บ้าน การถามความเดือดร้อนความต้องการของชาวบ้าน โดยอาชีพหลักของแต่ละหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ทำอาชีพด้านการเกษตร ฉะนั้นน้ำจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากต่อการเกษตร โครงการฯ จึงแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำเป็นหลัก เน้นเรื่องน้ำประปาภูเขาและน้ำในการเกษตรด้วยการซ่อมแซมระบบน้ำที่มีอยู่เดิมที่บ้านห้วยसान้อยแล้ว ในการซ่อมแซมระบบน้ำนั้น โครงการฯ มีอุปกรณ์ให้แต่ชาวบ้านต้องออกแรงเอง เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของ การเริ่มโครงการฯ มีทุกหน่วยงานเข้ามาร่วมแก้ไข ปัญหาเรื่องของน้ำ มีการตั้งคณะกรรมการดูแลเรื่องของน้ำ การตั้งกฎกติกาของชุมชน เพื่อสร้างข้อตกลงเองการใช้น้ำ ช่วยกันดูแลรักษาควบคู่กับการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยผู้นำชุมชนต้องรู้ว่าใครเป็นผู้ค้าใครเป็นผู้เสพ การเก็บข้อมูลส่วนใหญ่พบเป็นผู้ค้ารายย่อย โครงการฯ มีการรวบรวมข้อมูลและให้ไปบำบัด โดยได้จัดตั้งอาสาทำดีขึ้น การบำบัดตลอดโครงการมีพยาบาลเข้ามาตรวจ คัดกรองเพื่อประเมินสุขภาพอยู่เป็นระยะ อาสาทำดีที่เข้าร่วมโครงการฯ จะได้รับค่าตอบแทนวันละ 300 บาท แต่มีข้อแม้ว่าต้องตรวจผ่าน 1 เดือนจึงจะได้รับเงิน แต่เมื่อมีการตรวจไม่ผ่านอาสาทำดีจะไม่ได้รับเงินจากโครงการฯ แต่มีข้าวกินฟรีตลอดการเข้ารับการบำบัดหลังจากครบกำหนดการบำบัดแล้ว พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาฯ ได้มอบเงินให้กับอาสาทำดี ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของอาสาทำดีแต่ละท่าน

แลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ดำเนินงานโครงการฯ และผู้เข้าร่วมอบรม

แลกเปลี่ยนประเด็นร่วมกัน

ถาม : ด้วยระเบียบราชการที่หลายขั้นตอน ข้าราชการที่
ประสานงานก็ต้องโยกย้ายไปที่ต่างๆ เช่น หากท่านปลัดย้าย
ไปที่อื่น ใครจะมาต่อยอดงานแทน

ตอบ : ท่านคือคนที่อยู่ในพื้นที่ อยู่ในชุมชนของท่านเอง วันนี้ท่านมาเรียนรู้ ฉะนั้นผู้ที่จะต้องอดคือท่าน ผมยอมรับในส่วนขั้นตอนของระเบียบราชการที่เยอะ ซึ่งในพื้นที่นี้โชคดีที่มีโครงการร้อยใจรักษ์ เพราะมีผู้ใหญ่ค่อยให้คำแนะนำเรื่องระเบียบต่างๆ แต่สุดท้ายก็ต้องเข้าสู่กระบวนการตามระเบียบ ที่สำคัญการทำงานจะต้องมีการติดตามเสมอ หากไม่ติดตามแน่นอนว่าเรื่องเงียบหาย การทำงานของพื้นที่นี้จะติดตามงานทุกอาทิตย์ ประชุมหาหรือว่ามีส่วนไหนติดขัดที่สำคัญทำงานเร็ว คิดแล้วทำเลย เวลาไหนก็สามารถทำงานได้

ถาม : ในพื้นที่ที่มีผู้ติดยาเสพติดเรื้อรัง แต่ไม่ทราบว่าจะนำตัวไปส่งที่ใด?

ตอบ : (ปลัด) จะมีค่ายำบัดเยอะ อย่างเช่น ของ รพ.ธัญ
ลักษณะ ที่จะมีกระบวนการคัดกรองผู้เข้าบำบัด แยกประเภท
ผู้ติดยาเพื่อการบำบัดให้ได้ประสิทธิภาพมากที่สุด เช่น กลุ่ม
ที่เสพเรื้อรังจนมีปัญหาเรื่องสุขภาพจิตก็จะส่งโรงพยาบาล
เพราะกลุ่มนี้อาจจะสร้างความวุ่นวายในค่าย และอีกค่าย
เป็นค่ายที่หน่วยงานราชการจัดขึ้น หลักสูตร 12 วัน อันนี้
ยอมรับว่าเมื่อผู้เสพออกจากค่ายบำบัดไปเขาก็ยังกลับไปเสพ
เช่นเดิม ด้วยสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญมีผลต่อการ
กลับไปเสพอีก

ถาม : ถ้ามีความผิด ไม่ว่าจะค้าหรือขาย แล้วย้ายไปอยู่ที่หมู่บ้านอื่นจะมีการติดตามอยู่หรือไม่

ตอบ : เกล็นยังไม่เกิดขึ้นอยู่ จึงต้องนำกฎระเบียบไปปรับใช้ในพื้นที่อื่นๆ หากเป็นคนค้า สามารถแจ้งความจับได้โดย แต่ถ้าเป็นผู้เสพ อาจนำเข้าไปบำบัดหรือให้หมู่บ้านนั้น ใช้กฎระเบียบหมู่บ้านขับไล่ออกจากหมู่บ้านดังกล่าว ถ้าติดตามจะเป็นการโทรหาและให้ระว้

ถาม : คำนวณในพื้นที่มีการเก็บหน่วยละเท่าไร

ตอบ : 6 บาท แต่สามารถลดหย่อนกันได้ คณะกรรมการผู้ใช้น้ำมีการประชุมอยู่ตลอดในเรื่องการใช้ น้ำ

กิจกรรม

แลกเปลี่ยนแนวคิดประสบการณ์ กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ได้แนะนำผู้ที่ได้รับบำบัดและกลุ่มชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ ได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ดังนี้

ผู้เข้าร่วมอมร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยข้องเกี่ยวกับยาเสพติด

พี่รัชณี เมืองมูล เป็นผู้อาศัยหมู่บ้านห้วยसान กล่าวว่า บ้านห้วยसानเป็นพื้นที่ค้าเสพติด ชาวบ้านไม่มีสิทธิ์ในการออกเสียงเนื่องจากมีผู้อิทธิพลในชุมชน ในชุมชนมีอาชีพหลักคือการการค้ายาเสพติด จึงทำให้ได้เงินมาง่าย เมื่อเข้าไปอยู่ในวงการก็จะออกยาก บางคนเมื่อถูกตำรวจจับออกมาก็เป็นเหมือนเดิม ซึ่งไม่มีทางเลือกอื่น และสิ่งแวดล้อมรอบข้างในครอบครัวนั้น ต่างก็เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการยาเสพติด เราขอเงินจากพี่น้องในครอบครัวมาใช้ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เข้ามาคุยกับชาวบ้าน ต้องเปลี่ยนตนเองเพื่ออนาคตลูกหลานของตนเองที่เดินทางไปที่ผิด ๆ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล จะนำพาชาวบ้านที่ออกจากให้พ้นจากยาเสพติด การเริ่มต้นทำการปรับเปลี่ยนตนเอง ได้เข้าร่วมโครงการฯ โดยการหาเงินมาจากการหาเอง และทำให้ครอบครัวภูมิใจในการมีจะหาเงินเองที่ไม่ได้จากการค้ายา การทำงานเองอยากเพราะกว่าจะได้เงินมาจากแรงของตัวเอง แต่ภูมิใจที่ได้เงินมาอย่างบริสุทธิ์

พี่ส่องแสง ในครอบครัวเป็นผู้ติดยาเสพติดและผีน โดยการทดลองยาให้พ่อว่าดีหรือไม่ จึงทำให้ติดยาตั้งแต่อายุ 11 ปี การหาเงินจากของป่า เพื่อเป็นการหาเงินมาซื้อยาฯ ให้พ่อ การซื้อยาต้องเข้าไปพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้าน การใช้ชีวิตต้องหลบในป่า เคยโดนจำคุก 4 ครั้ง โดยอยู่นาน 2 ปี เล่นยาฯ ครั้งละ 20 เม็ด สูบเยอะที่สุด 200 เม็ด ประมาณครึ่งวันหมด ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้กินข้าว ตื่นแต่น้ำ โดยได้แรงมาจากยาบ้า อาการเมื่อไม่ได้เสพยาจะอ่อนเพลีย ไม่มีแรง ได้มาคุยกับ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ขอสมัครเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักฯ อยากที่จะเลิกยา โดย ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ให้เข้าร่วมโครงการ ต้องอาบน้ำทำความสะอาด

ร่างกาย ได้มีการตัดยาเสพติดเอง วังขึ้นดอยเพื่อให้เหงื่อออก ทำซ้ำแบบเดิมประมาณ 4 - 5 วัน จึงทำให้หายขาด โดยตอนนั้นมีการคิดฆ่าตัวตายเนื่องจาก น้องสาวและน้องชาย ไล่ออกจากบ้าน จึงทำให้คิดฆ่าตัวตาย กินยาฆ่าแมลง 1 ขวดไม่เป็นอะไร ขวดที่ 2 รู้สึกมีเสียงเครื่องยนต์ตลอดเวลา อ่อนเพลีย และมีหน่วยงาน อบต. มาช่วยนำไปส่งโรงพยาบาลที่ฝาง เมื่อออกจากโรงพยาบาลก็มาเสพต่อยา เพื่อแก้ไขขอความเจ็บปวดของร่างกาย

พี่สมบุรณ์ ใ้ยาเสพติดเพราะครบเพื่อน โดยเพื่อนเป็นผู้ชักชวน เริ่มจากกัญชา ต่อมาผงขาว และมีการเสพยาบ้าต่อ เงินได้จากทางบ้านและขายยาเองในกับเพื่อน โดยการเสพยาแพงที่สุดคือ 1,000 บาท เสพยาทุกวัน วันละไม่ต่ำกว่า 10 เม็ด ในครอบครัวไม่ค่อยคุยกัน เคยไปบำบัดมาหลายครั้งแต่ก็กลับมาเสพเหมือนเดิม เกิดจากคนรอบข้างไม่ให้โอกาสและสิ่งแวดล้อมข้างที่เจอแต่สิ่งเดิมๆ มีพี่ทหารชักชวนเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี โดยได้รับให้เป็นรองจากประธานในโครงการอาสาทำดี หลังจากที่ได้ออกจากโครงการฯ อาสาทำดี การเลิกยาจะผ่านไป 2-3 วัน ต้องเอาชนะใจตัวเองให้ได้ ยาบ้าไม่มีผลต่อร่างกายทำให้เลิกง่าย ซึ่งในตอนนั้นคนในครอบครัวมีการคุยกันมากขึ้นและมิกำลังใจในการเปลี่ยนแปลงตนเองจากครอบครัวคนรอบข้าง

พี่มานิด บ้านกิดอยู่ จ.สุพรรณบุรี โดยได้สร้างครอบครัวที่บ้านยะผ่า ที่ติดยาเสพติดคือเกิดจากเครียดที่ภรรยาติดคุก ลูกไปเรียนโรงเรียนประจำ ทำให้มีการเสพยาและดื่มเหล้า สูบเยอะที่สุด 175 เม็ด ไม่มีอาการอะไรต่อร่างกาย ลูกสาวขอให้พ่อเลิกเหล้า แต่ยาเสพติดก็เสพฯ ปกติ ช่วงหลัง ๆ มีพี่ทหารเข้ามาชวนไปเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี

โครงการอาสาทำดี โดยอยู่ในโครงการ 1 เดือนกับ 20 วัน มีค่าตอบแทนและการสร้างอาชีพ โดยมีพี่พยาบาล ทหารที่ให้กำลังใจให้กับผู้ที่ติดยา ส่วนการเลิกยาเสพติดอยู่ที่สิ่งแวดล้อมรอบตัว เมื่อก่อนกลัวทุกอย่างไม่กล้าที่จะเข้าหาใคร ในปัจจุบันคนในครอบครัว คนในรอบข้างให้กำลังใจ โดยการออกจากโครงการอาสาทำดี ออกมาแบบฮีโร่

พี่สมบุรณ์ ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมโครงการ

คำถาม

แลกเปลี่ยนประเด็น

ถาม : เหล้ากับยา อันไหนเลิกยากกว่ากัน
ตอบ : เหล้าเลิกยากมากกว่ายาเสพติด แต่ที่เลิกได้เพราะอยากทำเพื่อลูกและครอบครัว

ถาม : จะสังเกตอย่างไร ถ้าเป็นคนที่ติดยา
ตอบ : พฤติกรรมจะเปลี่ยนไปจากเดิม ไม่กล้าสบตาคน ชอบการเก็บตัว ไม่

ถาม : ยาบ้าเสพอย่างไร
ตอบ : ใช้ฝอย แล้วเผา สุดควันเข้าไป หรือ ใช้บ้องในการเสพ

ถาม : ทำไมต้องเสพยาบ้า ทำไมไม่เป็นยาอย่างอื่น
ตอบ : ยาบ้าเป็นยาขยัน เสพแล้วทำงานได้ตลอด

ถาม : ทำอย่างไรไม่ให้กลับไปใ้ยาเสพติดอีก
ตอบ : ปัจจุบันกลุ่มอาสาทำดีจะมีกิจกรรมร่วมกัน ทำขนม ทำอาหาร กินด้วยกัน และดูพฤติกรรมของน้องๆ เพื่อน

ถาม : ยาที่เสพ ราคาเท่าไร
ตอบ : มีโปรโมชั่น 8 เม็ด 100 บาท เมื่อก่อนจะ 3 เม็ด 100 บาท ราคาถูกเพื่อดึงคนกลับมาเสพ

ถาม : ตอนนี้ในพื้นที่ยาเสพติด ทั้งคนค้า คนเสฟติดลงใหม่ แล้วคนที่เสียผลประโยชน์จะทำกับเขาเหล่านั้นอย่างไร

ตอบ : ยังมีอยู่ในหมู่บ้านบางส่วน บางส่วนเข้ารับการบำบัด และมีบางคนก็อาฆาตแค้นผู้นำที่ส่งรายชื่อไปบำบัด แต่หลังจากบำบัดแล้ว ผู้เสฟมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีอาชีพ มีงานทำ มีเงินใช้

ถาม : วิธีการเข้ามาในพื้นที่ มีวิธีการอย่างไร ที่ทำให้ชาวบ้านไว้วางใจ

ตอบ : ให้โอกาสและสร้างความมั่นใจ กับโครงการฯ โครงการฯ จะไม่จับ แต่โครงการฯ รู้ว่าใครเป็นคนค้าคนเสฟ แต่ไม่จับ แต่จะให้ออกาสกับเขาเหล่านั้น การสร้างความเป็นเจ้าของให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน เช่น การทำฝาย โครงการฯ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ชาวบ้านสละแรงงาน เป็นต้น เมื่อโอกาสมาถึงกับชุมชน

ถาม : เจ้าหน้าที่มีการโดนขู่ฆ่าหรือไม่ หรือมีปัญหาใหม่

ตอบ : ช่วงแรกๆ มีระแวงด้วย แต่มีกิจกรรมทำด้วยกัน มีงานให้กับทุกคน คุณชายและเจ้าหน้าที่ทุกคน เอาใจแล้กับชาวบ้าน โครงการฯ มาทำให้ชาวบ้านดีขึ้น และไม่ละทิ้ง

ถาม : จะชักชวนผู้เสฟ ผู้ค้า ให้เลิกจะทำอย่างไร

ตอบ : ทุกหน่วยงานทุกภาคส่วนต้องมาทำงานร่วมกัน ทำให้พวกเขาเหล่านั้น สมครใจมา มีการปรับเปลี่ยนสภาพบ้าน สภาพสังคม (ล้างบ้าน ล้างใจ)
- การพูดคุย พูดคุยกันดีดี ไม่ดำเนินคดีตามกฎหมาย

ถาม : ถ้าโครงการฯ ออกจากพื้นที่ หวั่นใจใหม่ว่าจะกลับไปเป็นเหมือนเดิม

ตอบ :
- ถึงจุดนั้นพวกเราจะเข้มแข็งมากขึ้น ตอนนี้พวกเราเป็นแรงให้กับโครงการฯ และโครงการฯ สอนองค์ความรู้ เพราะในอนาคตโครงการฯ ไม่ได้อยู่กับชุมชนตลอด แต่พวกเราทำงานสานต่อจากสิ่งที่โครงการฯ ได้ทำไว้
- โครงการฯ ไม่ได้เข้ามาเปลี่ยนแค่ในระยะเวลานั้นๆ เพราะการพัฒนาต้องค่อยเป็นค่อยไป โครงการฯ คอยช่วยสนับสนุน สร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน เนื่องจากในกาทำงานพัฒนาชุมชนมีหลายกระแส ทั้งทิศทางที่ดี และไม่ ดี จะค่อยๆ แก้ไขปัญหาไปเรื่อยๆ ด้วยความเข้าใจ

ผู้เข้าร่วมอบรมได้ให้กำลังใจและร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เคยข้องเกี่ยวกับยาเสพติด

ที่สมบรูณ์ผู้เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เข้าร่วมอบรม

เวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติดจากประสบการณ์ของผู้ที่เคยข้องเกี่ยวกับยาเสพติดโดยตรง

สรุปกิจกรรม และมอบการบ้าน

นายปิติธรรม ฐิตินนตรี ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ มอบแนวทางการดำเนินงานและการบ้านแก่ผู้เข้าร่วมอบรม

นายปิติธรรม ฐิตินนตรี ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวถึงหลักการทำงานด้วยศาสตร์พระราชาโดยเน้นการลงมือทำและเรียนรู้ไปพร้อมกันและได้มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ คือ 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน และ 2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการแก้ไขปัญหาคือความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์ คือ

1. เป็นโครงการที่เป็นความต้องการแก้ไข
- ปัญหาอุปสรรค และหรือความต้องการในการ/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน โดยควรผ่านความเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน

2. ต้องมีการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ โดยเป็นโครงการที่ใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหารระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ
3. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ จะมึงบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ต้องเป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในสิ้นปีงบประมาณของแต่ละปี

มอบโอวาทแก่ผู้เข้าร่วมอบรม

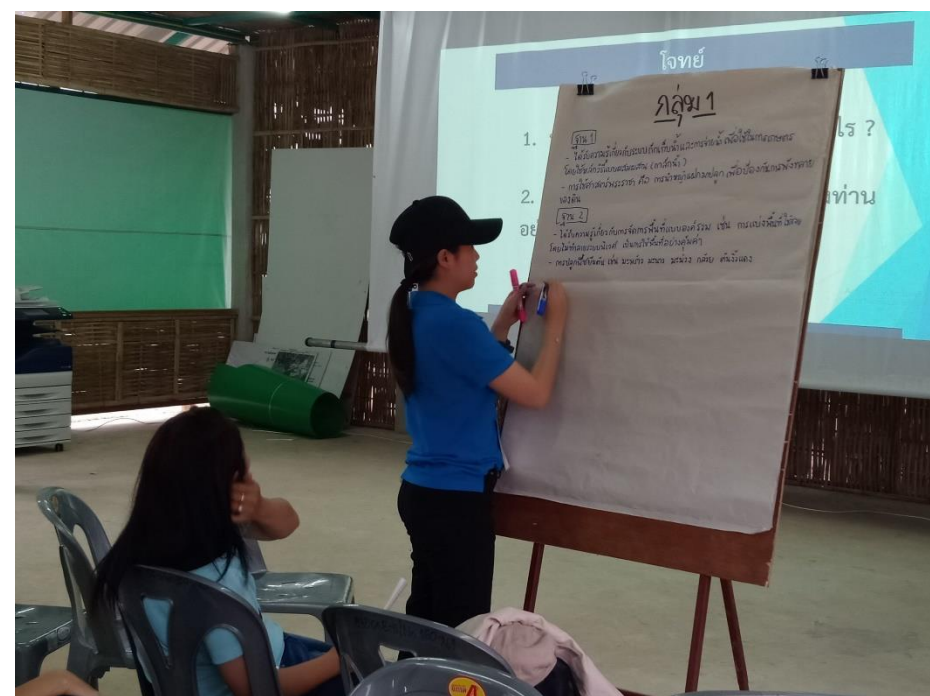
นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวสรุปกิจกรรมผลการอบรมและแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาโครงการบ้านห้วยसान คือ การพัฒนาให้คนมีโอกาสสร้างทางเลือกให้กับคนในพื้นที่เพื่อไม่ให้เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนาโครงการเข้าไปพัฒนาในทุก ๆ ด้านเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการพัฒนาเริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการค้นข้อมูลเพื่อให้เกิดการระเบิดจากข้างในให้ตระหนักถึงปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกันในระดับท้องที่ท้องถิ่นหน่วยงานราชการ ที่สำคัญคนในชุมชนต้องร่วมออกแรงด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความ เป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นตลอดโครงการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการดูแลไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ กล่าวสรุปกิจกรรมผลการอบรมและแนวทางการดำเนินงาน

สิ่งที่ได้เรียนรู้และการนำความรู้ไปใช้

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม

1. เรียนรู้การจัดสรรที่ดินเพื่อใช้ในการปลูกพืชเศรษฐกิจ
2. เรียนรู้เรื่องสายพันธุ์ไก่ดำภูพานและวิธีการเลี้ยง
3. เรียนรู้ขั้นตอนการสร้างบ่อพวงสนเขาทั้งแบบพลาสติกและอ่างชอยซีเมนต์
4. เรียนรู้ระบบกักน้ำเพื่อนำน้ำจากบ่อพวงสนเขาไปใช้ในพื้นที่การเกษตร
5. เรียนรู้การจัดการพื้นที่ป่าแบบองค์รวม จัดการพื้นที่ป่าใช้สอย ที่เนินเขา ที่ดอน และ ที่นา
6. เรียนรู้การจัดการพื้นที่พืชระยะสั้นเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร
7. เรียนรู้แนวคิด 1 ไร่ 1 แสน
8. เรียนรู้เรื่องการผลิตอาหารปลอดภัยโดยไม่ใช้สารเคมี
9. เรียนรู้ถึงการของผลไม้การปลูกผลไม้ให้ได้ความต้องการของตลาด

การนำความรู้ไปปรับใช้

1. นำรูปแบบกักน้ำไปใช้ในพื้นที่เพื่อนำน้ำจากเขื่อนไปใช้ในพื้นที่
2. นำวิธีการเลี้ยงเปิดกาก็แคมเบลและไก่ดำภูพานไปใช้ในชุมชน
3. นำระบบการจัดการน้ำแบบบ่อพวงสนเขาไปใช้ในบ้านห้วยเตือ หมู่ 8 และบ้านมิตรภาพ หมู่ 12
4. จากการเรียนรู้ในฐานจัดการพื้นที่แบบองค์รวม มีความต้องการปลูกมะพร้าว น้ำหอมเพื่อจำหน่ายในชุมชน
5. นำความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักนำสมควันไม้ไปใช้ในชุมชน
6. รวมกลุ่มในชุมชนเพื่อปลูกผลไม้เพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง
7. นำการลดต้นทุนอาหารในการเลี้ยงสัตว์ไปใช้ในชุมชน
9. นำเรื่องการปรับพื้นที่เพื่อกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่การเกษตรในชุมชน
10. การนำมาตรฐาน GAP ไปใช้สำหรับปลูกผลไม้ในพื้นที่เพื่อสร้างมาตรฐานการผลิต
11. นำความรู้เรื่องกระบวนการในการต่าง ๆ จาก 4 ฐานการเรียนรู้ไปเผยแพร่ใน

สรุปแบบประเมิน หลังการเข้าฝึกอบรม

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	90.91	6.06	-	3.03
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	79.80	16.16	-	4.04
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	78.79	16.16	2.02	3.03
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	74.75	21.21	-	4.04
วิทยากรมีความรู้	87.88	9.09	-	3.03
สถานที่อบรม	83.84	13.13	-	3.03
สถานที่พัก	72.73	21.21	3.03	3.03
อาหารและเครื่องดื่ม	75.76	20.20	1.01	3.03

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 99 คน จาก 117 คน